KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) 2020/1322

2020 m. rugsėjo 23 d.

kuriuo dėl didžiausios leidžiamosios 3-monochlorpropandiolio (3-MCPD), 3-MCPD riebalų rūgščių esterių ir glicidilo riebalų rūgščių esterių koncentracijos tam tikruose maisto produktuose iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1881/2006

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 1993 m. vasario 8 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 315/93, nustatantį Bendrijos procedūras dėl maisto teršalų ([1]), ypač į jo 2 straipsnio 3 dalį,

kadangi:

(1) Komisijos reglamente (EB) Nr. 1881/2006 ([2]) nustatytos didžiausios leidžiamosios tam tikrų teršalų koncentracijos maisto produktuose. Šio reglamento priede nustatyta didžiausia leidžiamoji 3-monochlorpropandiolio (3-MCPD) ir glicidilo riebalų rūgščių esterių koncentracija;

(2) 2017 m. lapkričio 21 d. Europos maisto saugos tarnybos teršalų maisto grandinėje mokslinė grupė (toliau – CONTAM grupė) priėmė mokslinę nuomonę ([3]) dėl savo 2016 m. paskelbto maiste esančių 3-monochlorpropandiolio (3-MCPD) ir jo riebalų rūgščių esterių keliamos rizikos žmonių sveikatai vertinimo ([4]) atnaujinimo, atsižvelgdama į Jungtinio FAO/PSO maisto priedų ir teršalų ekspertų komiteto ataskaitoje ([5]) nurodytus mokslinių nuomonių dėl leidžiamosios paros dozės (LPD) nustatymo skirtumus;

(3) CONTAM grupė nustatė 2 μg/kg kūno masės per parą 3-MCPD ir jo riebalų rūgščių esterių bendro kiekio LPD. Ji atkreipė dėmesį į tai, kad suaugusiųjų populiacijoje ši LPD neviršijama. Tačiau pastebėta, kad už LPD didesnę dozę suvartoja didelį 3-MCPD ir jo riebalų rūgščių esterių kiekį gaunantys vartotojai, priklausantys jaunesnio amžiaus gyventojų grupėms, visų pirma vien pradinio maitinimo mišiniais maitinami kūdikiai;

(4) 3-MCPD ir jo riebalų rūgščių esteriai yra rafinuojant aliejų susidarantys perdirbimo teršalai. Todėl tikslinga nustatyti didžiausią leidžiamąją 3-MCPD ir jo riebalų rūgščių esterių koncentraciją aliejuje ir riebaluose, pateikiamuose rinkai galutiniam vartotojui arba skirtuose naudoti kaip maisto produktų sudedamoji dalis. Kadangi gryname alyvuogių aliejuje glicidilo riebalų rūgščių esterių, 3-MCPD ir jo riebalų rūgščių esterių nėra, tikslinga grynam aliejui netaikyti nei šios naujos didžiausios leidžiamosios 3-MCPD ir jo riebalų rūgščių esterių koncentracijos, nei esamos didžiausios leidžiamosios glicidilo riebalų rūgščių esterių koncentracijos;

(5) tačiau dėl galimo pavojaus kūdikių ir mažų vaikų sveikatai tikslinga nustatyti griežtesnę didžiausią leidžiamąją koncentraciją aliejuje ir riebaluose, skirtuose kūdikių maistui ir kūdikiams bei mažiems vaikams skirtiems perdirbtiems grūdiniams maisto produktams gaminti;

(6) kad būtų išvengta bet kokio galimo pavojaus kūdikių ir mažų vaikų sveikatai, visų pirma atsižvelgiant į galimą 3-MCPD ir jo riebalų rūgščių esterių poveikį vien pradinio maitinimo mišiniais maitinamiems kūdikiams, tikslinga nustatyti konkrečią griežtą didžiausią leidžiamąją koncentraciją kūdikių pradinio maitinimo mišiniuose, kūdikių tolesnio maitinimo mišiniuose ir kūdikiams bei mažiems vaikams skirtuose specialios medicininės paskirties maisto produktuose, atsižvelgiant į tai, ar jie parduodami kaip milteliai ar kaip skystis;

([1]) OL L 37, 1993 2 13, p. 1.

([2]) 2006 m. gruodžio 19 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1881/2006, nustatantis didžiausias leistinas tam tikrų teršalų maisto produktuose koncentracijas (OL L 364, 2006 12 20, p. 5).

([3]) EFSA CONTAM mokslinė grupė (Teršalų maisto grandinėje mokslinė grupė), 2018 m. *Scientific opinion on the update of the risk assessment on 3-monochloropropane diol and its fatty acid esters*. EFSA *Journal* 2018;16(1):5083, 48 pp. https://doi.org/10.2903/j.efsa.2018.5083

([4]) EFSA CONTAM mokslinė grupė (Teršalų maisto grandinėje mokslinė grupė), 2016 m. *Scientific opinion on the risks for human health related to the presence of 3- and 2-monochloropropanediol (MCPD), and their fatty acid esters, and glycidyl fatty acid esters in food*. EFSA *Journal* 2016;14(5):4426, 159 p. doi:10.2903/j.efsa.2016.4426.

([5]) *SAFEty evaluation of certain contaminants in food*. PSO maisto priedų ataskaitų serija Nr. 74, 2018 m.. Toksikologinės monografijos, 83-iojo posėdžio protokolo 19 bis punktas.
http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/276868/9789241660747-eng.pdf?ua=1

(7) atsižvelgiant į pastebėjimą, kad už LPD didesnę dozę suvartoja didelį 3-MCPD ir jo riebalų rūgščių esterių kiekį gaunantys vartotojai, priklausantys jaunesnio amžiaus gyventojų grupėms, o ne tik vien pradinio maitinimo mišiniais maitinami kūdikiai, tikslinga tą pačią griežtą didžiausią leidžiamąją koncentraciją taikyti mažiems vaikams skirtiems mišiniams, atsižvelgiant į tai, kad šiuos mišinius vartoja ir jaunesni nei 3 metų vaikai. Be to, tikslinga esamą didžiausią leidžiamąją glicidilo riebalų rūgščių esterių koncentraciją nustatyti kūdikių pradinio maitinimo mišiniams, kūdikių tolesnio maitinimo mišiniams ir mažiems vaikams skirtiems mišiniams;

(8) be to, remiantis moksliniais leidiniais ir gautais paplitimo duomenimis, neseniai tapo akivaizdu, kad didelė glicidilo riebalų rūgščių esterių ir 3-MCPD bei jo riebalų rūgščių esterių koncentracija gali būti ir žuvų taukuose bei kitų jūrų gyvūnų taukuose. Siekiant užtikrinti aukšto lygio žmonių sveikatos apsaugą, tikslinga nustatyti didžiausią leidžiamąją glicidilo riebalų rūgščių esterių ir 3-MCPD bei jo riebalų rūgščių esterių koncentraciją žuvų taukuose ir kitų jūrų gyvūnų taukuose;

(9) maisto tvarkymo subjektams turi būti suteikta pakankamai laiko, kad jie galėtų pritaikyti savo gamybos procesus, todėl tikslinga didžiausią leidžiamąją 3-MCPD ir jo riebalų rūgščių esterių koncentraciją ir naują didžiausią leidžiamąją glicidilo esterių koncentraciją mažiems vaikams skirtuose mišiniuose ir žuvų taukuose bei kitų jūrų gyvūnų taukuose taikyti tik nuo 2021 m. sausio 1 d. Be to, tikslinga leisti palikti produktus, neatitinkančius didžiausios leidžiamosios 3-MCPD ir jo riebalų rūgščių esterių koncentracijos ir pateiktus rinkai iki tos dienos, rinkoje iki minimalaus tinkamumo vartoti termino arba suvartojimo termino. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad glicidilo riebalų rūgščių esteriai yra genotoksiški kancerogenai ir todėl kelia didesnę riziką visuomenės sveikatai, produktus, neatitinkančius naujos didžiausios leidžiamosios glicidilo riebalų rūgščių esterių koncentracijos ir pateiktus rinkai iki 2021 m. sausio 1 d., turėtų būti leista palikti rinkoje tik tam tikrą laikotarpį;

(10) todėl Reglamentas (EB) Nr. 1881/2006 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;

(11) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1881/2006 priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento priedą.

2 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1881/2006 priedo 4.2.1 ir 4.2.2 punktuose nurodyti žuvų taukai ir kitų jūrų gyvūnų taukai ir to priedo 4.2.3 ir 4.2.4 punktuose nurodyti mažiems vaikams skirti mišiniai, teisėtai pateikti rinkai iki 2021 m. sausio 1 d., gali būti toliau parduodami iki 2021 m. birželio 30 d.

Reglamento (EB) Nr. 1881/2006 priedo 4.3 punkte išvardyti maisto produktai, kurie buvo teisėtai pateikti rinkai iki 2021 m. sausio 1 d., gali būti toliau parduodami iki jų minimalus tinkamumo vartoti termino arba suvartojimo termino.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2020 m. rugsėjo 23 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

PRIEDAS

Reglamento (EB) Nr. 1881/2006 priede 4 dalis „3-monochloropropandiolis (3-MCPD) ir glicidilo riebalų rūgščių esteriai“ pakeičiama taip:

„4 dalis. 3-monochlorpropandiolis (3-MCPD), 3-MCPD riebalų rūgščių esteriai ir glicidilo riebalų rūgščių esteriai

	Maisto produktai [1]	Didžiausia leidžiamoji koncentracija (μg/kg)
4.1	**3-monochloropropandiolis (3-MCPD)**	
4.1.1	Hidrolizuoti augaliniai baltymai [30]	20
4.1.2	Sojų padažas [30]	20
4.2.	**Glicidilo riebalų rūgščių esteriai, išreikšti kaip glicidolis**	
4.2.1	Aliejus ir riebalai, žuvų taukai ir kitų jūrų gyvūnų taukai, pateikiami rinkai galutiniam vartotojui arba skirti naudoti kaip maisto produktų, išskyrus 4.2.2 punkte nurodytus maisto produktus ir gryną alyvuogių aliejų, sudedamoji dalis (*)	1000 (***)
4.2.2	Aliejus ir riebalai, žuvų taukai ir kitų jūrų gyvūnų taukai, skirti kūdikių maistui ir perdirbtiems grūdiniams maisto produktams kūdikiams bei mažiems vaikams gaminti [3]	500 (***) (******)
4.2.3	Kūdikių pradinio maitinimo mišiniai, kūdikių tolesnio maitinimo mišiniai ir specialios medicininės paskirties maisto produktai, skirti kūdikiams ir mažiems vaikams [3] [29], ir mažiems vaikams skirti mišiniai (**) (milteliai)	50 (***)
4.2.4	Kūdikių pradinio maitinimo mišiniai, kūdikių tolesnio maitinimo mišiniai, kūdikiams ir mažiems vaikams skirti specialios medicininės paskirties maisto produktai[3] [29] ir mažiems vaikams skirti mišiniai [29] (**) (skystis)	6,0 (***)
4.3.	**3-monochlorpropandiolio (3-MCPD) ir 3-MCPD riebalų rūgščių esterių suma, išreikšta kaip 3-MCPD** (****)	
4.3.1	Aliejus ir riebalai, žuvų taukai ir kitų jūrų gyvūnų taukai, pateikiami rinkai galutiniam vartotojui arba skirti naudoti kaip toliau nurodytoms kategorijoms priklausančių maisto produktų, išskyrus 4.3.2 punkte nurodytus maisto produktus ir gryną alyvuogių aliejų, sudedamoji dalis (*): — kokosų, kukurūzų, rapsų, saulėgrąžų, sojų, alyvpalmių sėklų ir alyvuogių aliejus (sudarytas iš rafinuoto alyvuogių aliejaus ir gryno alyvuogių aliejaus) bei riebalai (*) ir tik šiai kategorijai priklausančio aliejaus bei riebalų mišiniai; — kitas aliejus (įskaitant alyvuogių išspaudų aliejų (*)), žuvų taukai bei kitų jūrų gyvūnų taukai ir tik šiai kategorijai priklausančio aliejaus bei riebalų mišiniai; — dviem pirmiau nurodytoms kategorijoms priklausančio aliejaus ir riebalų mišiniai.	1 250 2 500 — (*****)
4.3.2	Aliejus ir riebalai, žuvų taukai ir kitų jūrų gyvūnų taukai, skirti kūdikių maistui ir kūdikiams bei mažiems vaikams skirtiems perdirbtiems grūdiniams maisto produktams gaminti [3]	750 (******)
4.3.3	Kūdikių pradinio maitinimo mišiniai, kūdikių tolesnio maitinimo mišiniai, kūdikiams ir mažiems vaikams skirti specialios medicininės paskirties maisto produktai[3] [29] ir mažiems vaikams skirti mišiniai [29] (**) (milteliai)	125 (*******)
4.3.4	Kūdikių pradinio maitinimo mišiniai, kūdikių tolesnio maitinimo mišiniai, kūdikiams ir mažiems vaikams skirti specialios medicininės paskirties maisto produktai [3] [29] ir mažiems vaikams skirti mišiniai [29] (**) (skystis)	15 (*******)

(*) Kaip apibrėžta 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (OL L 347, 2013 12 20, p. 671), VII priedo VIII dalyje.

(**) Mažiems vaikams skirti mišiniai – pieno gėrimai ir panašūs mažiems vaikams skirti baltyminiai produktai. Šiems produktams netaikomas Reglamentas (ES) Nr. 609/2013 (Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl mažiems vaikams skirtų mišinių (COM/2016/0169 *final*) (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0169&qid=1559628885154&from=EN)

(***) Žuvų taukams bei kitų jūrų gyvūnų žuvų taukams ir mažiems vaikams skirtiems mišiniams didžiausia leidžiamoji koncentracija taikoma nuo 2021 m. sausio 1 d.

(****) Didžiausia leidžiamoji koncentracija taikoma nuo 2021 m. sausio 1 d.

(*****) Aliejus ir riebalai, naudojami kaip mišinio sudedamoji dalis, turi atitikti aliejui ir riebalams nustatytą didžiausią leidžiamąją koncentraciją. Todėl 3-monochlorpropandiolio (3-MCPD) ir 3-MCPD riebalų rūgščių esterių suminė koncentracija, mišinyje išreikšta kaip 3-MCPD, negali viršyti pagal Reglamento (EB) Nr. 1881/2006 2 straipsnio 1 dalies c punktą apskaičiuotos koncentracijos. Tais atvejais, kai kompetentinga institucija ir mišinio negaminantis maisto tvarkymo subjektas nežino kiekybinės sudėties, 3-MCPD ir 3-MCPD riebalų rūgščių esterių suminė koncentracija, mišinyje išreikšta kaip 3-MCPD, bet kuriuo atveju negali viršyti 2 500 µg/kg.

(******) Jeigu produktas yra įvairių tos pačios ar skirtingos botaninės kilmės aliejų ar riebalų mišinys, mišiniui taikoma didžiausia leidžiamoji koncentracija. Aliejus ir riebalai, naudojami kaip mišinio sudedamoji dalis, turi atitikti 4.3.1 punkte aliejui ir riebalams nustatytą didžiausią leidžiamąją koncentraciją.

(*******) Per dvejus metus nuo taikymo pradžios datos didžiausia leidžiamoji koncentracija bus peržiūrėta siekiant ją sumažinti.“